ANUL I.— No. 32. 2 LEI EXEMPLARUL MARȚI 18 SEPTEMBRIE 923

Redacția și Administrația
Bulevardul Elisabeta
(Palatul Eforiei)

Anunciuri și Reclame
se primesc la Administrația ziarului.

CUVÂNTUL STUDENȚESC

ORGANUL·STUDENȚIMEI·ROMÂNE
DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

PREȚUL:
Lei numărul în Țară.
Lei numărul în Străinătate.

ABONAMENTE
Pe 12 luni — — — Lei 100.—
Pe 6 „ — — — „ 60.—
Pe 3 „ — — — „ 30.—

Pentru
Preoți, Profesori, Învățători, Studenți și Ofițeri:
Pe 12 luni — — — Lei 70.—
Pe 6 „ — — — „ 40.—
Pe 3 „ — — — „ 25.—

O stare de spirit nouă

Epocile de după război, se caracterizează în genere, după o vremelnică amorțire a sentimentului național, fapt datorit energiilor consumate în luptă, prin o puternică reînviere a conștiinței naționale.

Se pare că, după ce s'au desmeticit din zurba răsboinică, națiunile caută să verifice rezultatele obținute în raport cu sacrificiile și se silesc astfel să tămăduiască rănile și lipsurile existente.

La noi, pe lângă atâtea lipsuri și nevoi pe care conștiința noastră nu se sfiește a le recunoaște ca datorite unor serii de păcate și vicii de care singuri suntem vinovați, chestiunea ovreiască e problema cea mai iritantă care ne preocupă.

Minoritatea semită, parazitară și impertinentă, este aceea care provoacă și întreține o continuă și dăunătoare stare de lucruri care împiedică refacerea noastră materială și mai ales refacerea morală a țării.

In mod fatal, această minoritate semită, a determinat o legitimă reacțiune, al cărei prim semnal a fost mișcarea tineretului universitar. Care au fost rezultatele acestei mișcări le poate constata oricine, compară situația de astăzi cu cea de anul trecut.

Pornind dela indiferentismul laș și amorțirea morală a societății, care caracterizează primii 4 ani de după răsboi, s'a săvârșit o operă uriașă de un an încoace.

S'a creat nu numai un curent formidabil ci o opinie publică, și o opinie publică îndrumată într'un anumit sens.

Mișcarea studențească a fost pentru massele mari, o adevărată infuziune de energie și de demnitate revoltată.

Trebue primenită atmosfera românească de pestilența semită.

Nu mai suntem astăzi singuri. Ne răsar de pretutindeni aliați împrejurul aceluiași steag pe care am avut cinstea să-l desfășurăm noi cei dintâi.

Priviți în arena socială. Dacă miezul luptei e tot înlăuntru Universității, totuși și în afară de ea se luptă intens și bine.

Poetul Goga a declarat răsboi fățiș „honigmanilor" și „rosenthalilor", iar „Viitorul" luându-și însfârșit curajul se declară antisemit și a prins de gât pe „sloimsohnii" presei noastre. Profesorul Mihail Dragomirescu înfierează „mentalitatea minoritară" a „presei independente", iar academicianul Mehedinți nu se sfiește a denunța științificește în plenul academiei, monstruozitatea concepției talmudice.

Și acestea, și câte altele în Capitală. Dar în restul țării?; dar „Liga apărărei naționale"?; dar „Fascismul"?; dar „Acțiunea românească" dela Cluj?, dar atâtea și atâtea organizații și nenumăratele manifestații spontane în cuprinsul țării, pentru noi și împotriva evreilor?

Toți urmărind acelaș lucru, cu metode și nuanțe variate, întrețin spiritul public și îl organizează pentru o luptă decisivă cu canalia semită.

Incolțiți de pretutindeni de pericolul pe care ei l'au zgândărit, plini de frică și dezorientați, situația ovreilor noștri, oglindește perfect zăpăceala „anumitei prese" care se apără, lovește, înjură, batjocorește— dar țipă sfâșietor de furios neputința ei de javră încolțită.

In fața contorsiunilor epileptice ale presei ovreești, noi ne strângem rândurile și ne cimentăm convingerile.

Prietenilor noștri de luptă, toată dragostea noastră.

A bon entendeur salut!

IN MEMORIAM

Aurel Vlaicu

Joi 13 Septembrie s'au împlinit 10 ani dela moartea lui Aurel Vlaicu. Pentru toți, zburătorul îndrăzneț a rămas o vie amintire a zilelor de dinainte de război. Cine nu a simțit fiorul încrederii în sine și nu a tresărit de bucurie împărtășind succesele de peste hotare ale zburătorului român, sau nu a simțit o legitimă mândrie atunci când Vlaicu încrezător în pasărea lui măeastră, își încredința celor câtorva prieteni dorul lui de a trece Carpații pe culmile văzduhului.

Visul acesta se părea atât de fantastic. *Vulturul eșit din priceperea tânărului inginer avea să înfrunte pajura cu două capete, să zdrobească hula asupririi ei, să ridice inimile celor de dincolo, în așteptarea celui ce se întorcea victorios din regat.*

In satul Bintiți, crescut pe malu ... bătrânului Mureș, Vlaicu copilărise în vraja doinelor și poveștilor cu Feți Frumoși și păsări măiastre, încolțindu-i în suflet dorul de a avea și el o pasăre uriașe cu care să străbată pământul și să-și unească frații. Dorea o cale scurtă și ce alt drum ar fi putut alege, decât înălțimile văzduhului, ce drum ar fi putut lua decât acel al gândului, zborul. Numai trecând Carpații în zbor, de aci, ar fi putut zări undele Dunării de oparte și ale Tisei de alta, numai de aci ar fi putut prinde ochiul său întreaga țară, așa cum o visau de milenii bătrânii și cum de copii o vedeam toți.

Jertfă a năzuinței neîmplinite, visul ăsta nu l-a putut trăi.

Prea era sublim conceput planul, trebuia să piară. E o lege fatală să nu ne putem bucura mult, să nu putem sbura prea sus.

Iluzia s'a șters în avânturile zburătorului neînfrânat, care l-a repezit din înălțimi, la poalele Carpaților.

Și cum l-ar fi putut lăsa să treacă. Ar fi avut puterea să trăiască o clipă atât de sfântă, un singur om? Ar fi putut Vlaicu să strângă în sufletul lui durerea și bucuria unui întreg popor.

Dar nu! Pământul liber nu l-a lăsat să-i scape din mâini. Gelos el și-a strâns la sân comoara pentru ca străinii să nu-l atingă, Vlaicu iubitorul de libertate era revendicat de glasul pământului unde prin sângele lui a pus temelie chezășuirii de azi.

In urma lui visul a trăit în sufletul fiecăruia cu mai multă intensitate. *Pe urmele lui Vlaicu, pe acolo, pe unde a voit să treacă cu vulturul său, șoimii români, trei ani mai târziu îi urmau zborul pe crestele munților spre* idealul către care năzuise.

De înzadar îl așteptau frații la Orăștie, Vlaicu se prăbușise din înălțimi. Zâmbitor cu fața spre răsăritul fraților lui, el amuțise sub vuirea bruscă a aparatului pe care îl însuflețise cu patima celui ce-și pune în slujba idealului sufletul și trupul.

In fața memoriei celui, ce-a fost martir și erou, ne plecăm frunțile cu admirație și smerenie.

Lorenzio Iescu

Diploma lui Mandel

Nu-l cunoașteți pe Mandel?

Mandel, șeful de cabinet al lui Clemenceau; Mandel, purtătorul de ghiozdan al omului care a dictat pacea dela Versailles.

Of de acest Mandel s'a isbit d-l Brătianu la Paris, și nu numai d-sa, ci toți cei cari cu drepturi multe și demnitate multă n'au considerat masa verde ca pe taraba lui Sylok.

Toți acei cari au trecut însă mai întâi prin anticamera „șefului" și cari au știut să strecoare sub amabila priveghere a lui Mandel, argumentele lor în ghiozdanul Tigrului, și-au asigurat un necontestat câștig la taraba verde.

De ce?

Pentru că Mandel, mai presus de Tigrul și de ceilalți bărbați de stat, reprezenta acolo quintesența ingeniozității semite, furișată mișelește în umbră ...

Mandel era conducătorul armatei de scribi și secretari, de gazetari, samsari și bancheri cotoroți, cari mișunau la conferință și cari l-au determinat o anumită atmosferă prielnică unor anumite interese.

Vai de poporul inumanitar care trezea mânia lui Mandel.

O știe prea bine d-l Brătianu și o știe Banatul nostru sacrificat.

Au trecut 5 ani.

Tigrul a căzut! Iar cel care-i purta ghiozdanul, pentru eminentele lui servicii și sub prestanța numelui stăpânului pe care-l slujise, ajunge deputat într'un departament al Franței.

Cu prilejul unui violent incident, în consiliul județean din Bordeaux, Mandel crezu că își turtește adversarul cu vehementa replică:

— „D-le, eu sunt absolvent al școalei normale superioare din Paris"! Provincialul n'avu de lucru? Se apucă să cerceteze în dreapta și stânga și după minuțioase investigații se dovedi că Mandel nici n'a trecut prin numita școală.

— „Impostor ordinar!" — ai zice d-ta scumpe cititor și noi ăștia huliganii, care cunoaștem bine chestiunea diplomelor false și cine profită de ele.

Pentru că lipsiți de superioritatea spiritului umanitarist, incorijibili oameni cinstiți și înflăcărați iubitori de țară, noi ăștia, nici odată nu am putut aprecia minunata și nedesmințita solidaritate mondială a virtuților lui Izrael.

Paolo Crespi

In slujba umanitarismului

Cavalerul perciunat, nobil și dezinteresat, apără vajnic minoritățile.

DOI ADOLFI

Cercul Libertatea. — Uniunea Evreilor Români.

Cercul de jidani de sub președenția lui Adolf Roller, poartă după cum se vede, titlul foarte pompos de „Libertatea". Membrii cercului, se bucurau în adevăr de foarte multă libertate, căci, în loc să „discute problemele înalte în ședințe literare" se întruneau sub această mască pentru a juca cărți pe o scară întinsă, înșelând noii veniți cari nu cunoșteau sistema.

Cum se juca pe sume colosale, din caniotă se sustrăgiau sume mari, pentru a fura statul de taxele cari i se cuvin.

Clubul a fost evacuat, ușile sigilate. Așteptăm dela d-l judeinstructor Pastion — a cărui abilitate o cunoaștem, să facă lumină în această chestiune în care e amestecat acest club jidovesc, *care se ocupă cu problemele înalte de a înșela statul, ca toți coreligionarii de altmintreli.* Cercetările sunt în curs.

***

Un alt Adolf nu e președinte. E numai delegat al uniunei evreilor români, și se numește Magder.

Numitul, cere ritos într'un memoriu adresat Ministrului de Interne, să se dea ordin ca autoritățile să-și facă datoria și să suprime mișcările antisemite.

Deși la ori ce agitații, numai Românii înfundă pușcăriile și beciurile polițiilor, totuși jidanii nu sunt mulțumiți.

Degeaba se va obosi ori cine să curme mișcările zise antisemite căci până nu se va suprima cauza lor, vor fi tot mai mari, și din ce în ce mai dese, și mai în massă.

I. S.

Desființarea centrului „Petru Maior"

La seria de ilegalități — banală expresie — întrucât principiul ilegalității la noi e dogmă de stat — se adaugă acea a desființării Centrului Studențesc „Petru Maior".

Nesocotindu-se întreg trecutul acestui focar de propagandă națională, principiilor de drept care se opuneau la această desființare, rolului pe care îl joacă în prezent chiar acest centru, printr'un ucaz al prorectorului e desființat pur și simplu, ca și când întreaga temelie a unei activități prodicioase de ani și ani se poate șterge cu o ordonanță care ca mâine poate fi retrasă. Nu insistăm asupra rolului cultural-național pe care îl joacă acest centru.

Credem că intelectualitatea ardeleană va ști să reacționeze în contra acestei samavolnicii.

Mircea Iliescu

Colegul nostru Mircea Iliescu, care a suportat cu o resemnare și un curaj demn de admirat, atâtea neajunsuri de pe urma „prigoanei" studențești, a fost însfârșit adus în Capitală, în urma repetatelor intervenții făcute de d. D. Marinescu-Slatina pe lângă d. Ministru Angelescu.

Salutând cu bucurie revenirea în rândurile noastre a colegului care a știut să pună mai presus de orice interese personale convingerile sale antisemite, îi asigurăm de stima colegială ce-i purtăm și totodată ne luăm angajamentul de a face tot posibilul ca să-și recâștige, în cel mai scurt timp posibil, gradul pe care l-a pierdut în urma mișcării studențești.

D. M.

Legația Italiană mulțumește studențimei

Legația Regală Italiană Sinaia 5 Sept.
Nr. 2168

Domnule Președinte,

Am primit cu mare plăcere distinsa scrisoare a Onor. Domniei-Voastre cu data de 2 curent în care Domnia-Voastră în numele tuturor studenților universitari din România, exprimați via durere și sentimentul de profundă indignare pentru odiosul atentat grec, în urma căruia a fost masacrată în mod barbar întreaga Misiune Militară Italiană, delegată de Conferința Ambasadorilor cu lucrările de delimitare ale frontierei greco albaneze.

Nu am întârziat de a comunica imediat guvernului aceste sentimente de frățească solidaritate pe care studenții români au binevoit să le manifesteze în această dureroasă circumstanță, și ele vor fi în mod special considerate și apreciate.

Din partea mea țin să exprim Onor. Domniei-Voastre și prin Domnia-Voastră generosului corp universitar al acestei Țări, împreună cu mulțumirile mele cele mai vii pentru gestul prietenesc și spontan și sentimentele cele mai adânci gratitudini.

Binevoiți a primi, Domnule Președinte, dovada distinsei mele considerațiuni.

Ministru Regal
(ss) **Aroisi**

CONVOCARE

Președinții sau delegații speciali ai tuturor societăților studențești din Capitală sunt convocați în adunare plenară, Luni 17 cer. orele 4 p. m. la centru. Sunt rugați a nu lipsi nici unul de oarece se vor lua hotărâri de mare importanță.

Falimentul visului sionist

Sub titlul de mai sus, ziarul francez „Figaro", No. 234 din 22/VIII 1923 publică în pagina 3, următoarele:

Londra, 21 August. — „Daily Express", care n'a încetat să ducă campania pentru evacuarea Mesopotaniei și Palestinei, de către trupele britanice, arată cu satisfacție declarațiile congresului sionist, ce se ținu la Carlsbad.

In adevăr, în cursul seziunii sale finale, congresul a adoptat o rezoluție, declarând că, din punct de vedere practic, condițiile actuale ale Palestinei nu permit să se asigure dezvoltarea țării, ca „home" (cămin) național jidănesc și nu sunt în concordanță cu obligațiile luate de Anglia, pentru a creia acest „home".

„*Daily Express*" adaogă: „Bancruta marețului plan sionist, pentru un „home" național jidănesc în Palestina este deci mărturisită de congresul sionist».

Ziarul britanic adaogă că adevărul e că marea masă a populației palestiniene nu vrea nici să audă măcar vorbindu-se de sionism. In Palestina sunt 700 000 Arabi față de 70.000 jidani. Arabii n'au încetat de a protesta contra dării țărilor pe mâna sioniștilor, în favoarea emigranților jidani veniți din Rusia, România și Bulgaria.

Arabii vor un guvern național.

Nu ne îndoim de seriozitatea afirmațiilor ziarelor străine. S'a făcut atâta sgomot de către presa mondială, în favoarea colonizării Palestinei de către evrei, atâtea susțineri diplomatice și e deajuns să cităm pe Wilson, Lloyd George, Clemenceau și Balfour, pentru ca acum să vedem cum acest vis e irealizabil. Ahașverus nu se poate statornici. Rasei parazitare îi trebue un mediu în care să prospere și acest mediu nu îi e dat decât de creștini în special.

Const. Beicol
Șef de lucrări la Institutul de Chimie industrială

Răspuns „Unirii dela Blaj

Nu vom sta prea mult de vorbă asupra celor spuse de dv. pe o pagină întreagă, mărunt și încurcat scrisă, a numărului 35—1923.

Spuneți că locul și menirea noastră e cartea și învățătura, iar nu pierderea zadarnică de timp, pentru impunerea cu forța a unei „nedreptăți".

Ceeace numiți dv. „nedreptate", noi socotim că e singura ușiță de scăpare a neamului nostru amenințat de peire. Iar atunci credem că înțelegeți de ce spunem, noi că trăim vremuri de răsboi, când plugul se părăsește în brazdă, vita se lasă peirii în grajd, iar cei zdraveni merg să moară, străpunși de dușmani, la hotarele primejduite. Dv. condamnați oare pe cei morți la Mărășești, pentru că și-au părăsit casa, n'au mai produs grâu, n'au mai făcut copii, ba au lăsat totul pradă peirii pentru a apăra Țara? Dv., cei cari scriți la foaia oficioasă a bisericii greco-catolice din Blaj (fără a avea desigur asentimentul înalților prelați ai Blajului, ale căror sentimente curate românești le cunoaștem), știți sau mai bine zis, simțiți ce este o țară, țara dv., care *moare?*

Și în asemenea clipe ce faceți? Lucrați mai departe la masa datoriei din zile de pace?

Numerus clausus, credeți apoi că e inutil? Vă înșelați; vorbiți fără a cunoaște acest principiu, care impune proporționalitate și la nostrificarea diplomelor din străinătate.

Că, apoi, Jidanii, goniți din Universitate, vor merge la alte profesiuni, iar primejdia lor continuă a subsista? Dar, noi, studenții n'am spus niciodată că prin numărul proporțional se rezolvă chestiunea jidovească din țara românească. Se rezolvă însă cea *din învățământ.* Fiecare om are datoria a face mai întâi ordine în casa lui. Dacă, pe urmă, ceilalți cetățeni nu-și vor putea curăți terenurile lor, atunci, îi vom ajuta, ca cetățeni, pentru curățirea întregei țări care e și ea a noastră.

Vorbiți apoi de crâșme. *Credeți oare că un rău se remediază mai ușor înlăturându-i efectele decât extirpându-i cauza?* Spuneți ca „*să scoatem poporul din cârciume*" dacă vrem să facem un lucru cu adevărat bun. *Vedeți, noi credem că ar fi cu mult mai folositor (ar fi chiar singura cale eficace) de a scoate nu pe țărani ci pe cârciumari din cârciume!* Credeți că e copilăresc? **Gândiți-vă bine, căci noi mult și bine ne-am gândit înainte de a ne angaja la o luptă în care ne vom da bucuros și viața.**

Spuneți apoi că sunteți împotriva oricărei restricțiuni adusă vreunei categorii de cetățeni, căci, așa vă învață Hristos, să stimezi pe *orice* om, de oarece toți îți sunt egali. Iubitul nostru frate dela „Unirea", credeți că noi nu ne conducem după învățămintele lui Hristos, și nu-i cunoaștem scriptura? Cel care scrie aceste rânduri are și el la capul patului minunatul tablou al lui Carrière cu domnul Hristos răstignit pe cruce, perdut în negura nopții, și se roagă lui fiecare seară la el; dar, luminos și înviorător, înflorește, într'un colț al icoanei, o panglică tricoloră.... *Căci noi facem o deosebire între omul ticălos și cel bun, între tâlhar și om cinstit.*

Departe de a fi de părerea dv. (pe baza căreia ar trebui să deschidem larg porțile ocnelor, pentru ca să lasă afară „nedreptățiții"), **noi ne gândim la acel Hristos care cu biciul în mână a gonit din biserică pe negustorii ticăloși.**

Oare s'a contrazis atunci Isus, sau ni-a dat o pildă de interpretare a învățămintelor sale? Iar acela ce-a zis „Adevăr zic vouă, ai Satanei fii sânteți" credeți că a fost victima unui atac de furie când a spus: „peirea ta prin tine, Izraele?"

Dacă ați vrea atunci să admiteți că avem puțină dreptate, de ce scrieți asemenea articole în fruntea foii dv. spre bucuria dușmanilor, spre șovăirea celor slabi și spre pătarea celor 33 ani de activitate bisericească românească a dv.? Sau credeți poate că astfel se apără biserica creștină, după pilda Mitropoliei din Iași, care a oprit cu baioneta oficierea unui parastas pentru studenți morți în război, cu prilejul ultimului congres studențesc?

Voi sânteți părinții noștri?

L. I. M.

Nașterea principelui moștenitor al Jugo-Slaviei

Poporul Jugo-Slav, serbează nașterea principelui moștenitor, botezat Dușan, numele unui viteaz voevod sârb. Vedem în acest eveniment un prilej de comună sărbătorire care ne dă ocazia de a arăta simpatia ce o avem față de poporul vecin, cu care pe lângă legăturile de rudenie ce ne leagă familiile regale, ne chezășuește mai mult prietenia, suferințele îndurate în războiul comun ce l-am dus, aspirațiile comune ce le avem cât și prezența a unui milion de frați români în teritoriile Jugo-Slaviei.

Urăm dar, noului principe, ca viața-i să fie tot atât de glorioasă ca și a voevodului al cărui nume îl poartă.

Examenele de admitere în Universități

O scrisoare deschisă domnului ministru al instrucțiunii publice, Dr. Angelescu

Domnule Ministru,

Profund nemulțumiți de soluționarea pe care Domnia Voastră ați înțeles, împreună cu onor. guvern, să o dați conflictului universitar atât de cunoscut, și socotind că în curând va veni vremea când poporul acesta ne va chema pe noi cei mici și pe D-tră cei mari în fața aceleiași drepte judecăți, ne luăm permisiunea de a vă scrie deschis, pe față, în văzul și auzul tuturora.

Și cum Măria Sa Poporul este cel mai drept și cel mai strașnic judecător din lume, vom zice împreună cu Dumneavoastră, cutremurându-ne; *„Să ne păzească Dumnezeu de judecata poporului"*.

Vom restabili dela început, așa dar, adevărul pe care răuvoitorii au încercat să-l denatureze, *așa că mișcarea studențimii române, cea mai mare din câte a cunoscut istoria, n'a avut la baza ei chestiuni de ordin material. Miile de studenți români îngrijorați de viitorul neamului lor, au pus marea problemă a apărării noastre naționale împotriva tendinții de cucerire a jidovimii! Au pus problema stăpânirii de mâine a acestei țări românești.*

Și ce ați făcut Domnia Voastră în această mare chestiune?

Noi am cerut limitarea numărului jidanilor în școli, acea „absurditate" pe care au îmbrățișat-o toate popoarele cotropite de jidani, în ultimul timp Polonia, consacrându-i astfel și necesitatea și eficacitatea, „Numerus Clausus".

D-voastră? D-voastră ați dat o formulă filozofică pe care o aplaudă jidanii, dovedind astfel ineficacitatea ei„*Examenul de admitere* în Universitate.

Dar formula D-voastră filozofică este nu odată ci de trei ori greșită.

Este greșită pentru că e ineficace.

Este greșite pentru că e imorală.

Este greșită pentru că e absurdă.

Este ineficace? Pentru că marea majoritate a profesorilor universităților noastre, sunt oameni cu principii „înaintate" ziși „umanitariști, socialiști, comuniști, bolșevici etc".

Luând ca dovadă senatul universitar din Iași care a avut curajul să hotărască suspendarea ceremoniei religioase tradiționale a universității ieșene cu ocazia deschiderii cursurilor, în 1920.

Luând ca dovadă faptul că numai o infimă parte au luat apărarea studențimii în lupta ei națională, restul declarându-se pe față contra acestei lupte.

Și acești Domni Profesori, cari și astăzi au asistenți jidani se vor pune la adăpostul acestor examene și vor înființa „Numerus Clausus" pentru Români.

— Ce să facem dacă au știut mai bine jidanii? — vor zice.

Și la adăpostul acestei formule vor primi pe jidani nu numai nerezolvind problema, nelimitând numărul lor ci o vor agrava, limitând pe cel al Românilor. Dovada?

D-l Profesor Bogdan, fostul director al Căminului Studenților din Iași, care la adăpostul acestor examene a primit în cămin peste 30 de jidoavce, lăsând pe drumuri tot atâtea fete de Român.

Prin urmare este ineficace, presupunem că nu sunt adevărate cele afirmate de noi, sau că, ceeace este foarte probabil, o parte din profesori, acei cari vor fi în comisiunele pentru examinare vor fi buni Români și vor înțelege marea problemă vitală pentru nația românească.

El bine tocmai aici stă imoralitatea formulei Dumneavoastră!

Cum adică? Oameni bătrâni, profesori de conștiință, care poate nu au altă avere decât această conștiință și care trebue să rămâe nealterată, să respingă pe un jidan care va ști mai bine și să primească pe un Român, care D-zeu știe din câte motive, va ști mai puțin? Să noteze, prin urmare în contra conștiinței lui?

Să-și calce această conștiință profesorală pentru a satisface intenția legiuitorului?

Iată pentru ce este imorală formula D-tră Domnule Ministru!

Dar legiuitorul trebue să știe că nu poate exista lege în afară de Moralitate.

Dar Domnia-Voastră dacă ați voit în adevăr să rezolvați problema, limitând numărul jidanilor, pentru ce v'ați ascuns după deget?

Credeți că jidanii nu vor înțelege? Credeți că jidanii nedreptățiți la examene nu se vor plânge „Ligei Națiunilor"? Atunci?

Mai mult curaj civic, d-le Ministru!

Dar veți putea obiecta; dacă știe mai bine jidanul, n'am ce face, libera concurență.

„Nu se admite concurența cu străinii când este vorba de conducerea destinelor unui popor" (Naționalistul 2 Septembrie 1923).

Dar formula D-stră mai este și absurdă! Pentrucă o diplomă dela Huși sau dela Tg. Frumos, oricine poate să se înscrie la o Universitate din Paris, Berlin, Viena, la Universitățile din America, fără a da examen. Este valabilă așa dar oriunde în altă țară. Dar în țara din care emana ea nu este valabilă decât în urma examenului.

Iată absurditatea!

Prin urmare formula D-stră se bazează pe o întreită eroare. Încă odată: ineficace, imorală, absurdă.

Dar cum vă veți justifica D-stră în fața Universităților străine?

Cum vor mai putea fi primiți fără examene, studenții Români, la aceste Universități?

Formula D-stre este lipsită de filozofie. Mai mult. Ea este o formulă nenorocită.

Pe care dacă Domnia-Voastră ați consacrat o, studenții noi veniți nu vor consacra-o. Ei nu vor da examene. *„Numerus clausus"*, ne trebue. Și e singurul eficace.

Corneliu Zelea-Codreanu
student

Din activitatea studențească

In urma acțiunei din vara asta *„Comitetul de asistență al studenților musceleni* **alături de** *Cercul studențesc mușcelean* **a reușit prin liste de subscripțiune, donațiuni, serbări să strângă fonduri suficiente pentru a înființa un cămin în București unde cel puțin 30 studenți vor avea în mod gratuit locuință, eventual hrană.**

In acest scop se aduce la cunoștința studenților musceleni cari vor să obție locuri în cămin să-și înainteze de urgență cererile d-lui Dr. N. Cajanu, Secretarul comitetului de asistență, str: Bărăției No. 10 C. Lung.

Necesitatea unui cămin

pe lângă Academia de drept din Oradea-Mare

De atâtea ori am afirmat și dovedit că situația materială precară a studenților noștri, îi face pe cei mai mulți să nu-și poată completa studiile. Extrasul ce urmează al studentului în drept Ioan Nagy publicat în „Tribuna" No. 8 din 4 Martie 1923 din Oradea Mare ne edifică asupra lipsei unui cămin ce se simte în acel oraș.

Academia de drept din Oradea Mare, există din anul 1780. Trecutul ei, acum nu interesează. Important e, că la această Academie studenții români, abia sunt în majoritate de 50,6%, în total 130 Români.

Și când ne gândim, că această Academie e menită a fi focarul unei culturi adevărat naționale,—la aceste granițe,—că e chemată a completa lacunele atât de simțitoare, din magistratura și administrația acestor ținuturi — dela Sighet până la Timișoara—și a pregăti adevărații juriști români; că este nevoe indispensabilă de toate forțele necesare, pentru întreținerea și desvoltarea conștiinței naționale.

Se vor întreba unii, care este cauza acestui număr mic? Căci doar avem ținuturi, ca: Crișana, Sătmar, Sălaj Maramureș cu populație în majoritate covârșitoare română și care gravitează spre Oradea Mare.

Cauza e lipsa unui cămin, unde să se adăpostească tinerii români, cari doritori de învățătură, trebue să se ducă în centrele universitare mai îndepărtate și cu viața mai scumpă. Dacă ar fi un cămin, ei s'ar opri la Oradea Mare, în loc să plece în alte părți, ori să rămână în provincie, unde se pierd prin cele oficii obscure.

Pentru d-nul Schina

„Uniunea"—organ de apărare a intereselor cetățenești,—publică în No. 139 din 27 August a. c. un articol intitulat „Antisemitismul și Cetățeanul" pe care îl semnează primul său redactor.

Am vrea să știm, dacă d. Schina, directorul acestui ziar, împărtășește punctul de vedere al d-lui V. Costescu, în privința mișcării antisemite, mișcare pe care studențimea română o consideră ca o manifestare națională. Nu sunt nici 3 luni, de când o comunitate de suferințe făcea pe cei de mai sus să ne aprobe și să ne laude.

De această lămurire e condiționat răspunsul nostru în ce privește amestecul uniunii în mișcarea dusă de noi.

Durerile Românilor Macedoneni

Politica nenorocită a guvernanților noștri

Nu avem cuvinte spre a putea exprima durerea și indignarea Românilor Macedoneni față de atitudinea criminală a conducătorilor românismului.

Din sursă sigură aflăm că din cele *9 milioane lei atribuite prin bugetul-lege școlilor din Macedonia, unei sume de 3 milioane lei i s'a schimbat destinația.* Nu insistăm asupra faptului, că această schimbare însemnează o violare a legei contabilității publice. Nu vom spune că această violare în modul cum s'a făcut, nu este decât un abuz, și nici nu vom uza de termenii populari cari califică acest abuz pe înțelesul tuturora.

Ne vom mărgini a caracteriza acest fapt numai prin funestele urmări ce le va avea asupra culturei neamului românesc din țările balcanice. Și rezultatul nu este decât stânjenirea din ce în ce mai mult a luptei ce se duce acolo de frații îndepărtați și sacrificați pentru menținerea românismului, latinismului chiar.

Mai pe scurt, acest rezultat nu poate fi decât închiderea și a altor câtorva biserici și școli, ce brumă au mai rămas deschise la „amicii" noștrii din Balcani prin faptul că vor fi părăsite de conducătorii lor. Aflăm chiar că ultimii 22 învățători români, cari în idealismul lor, sufereau de pe urma jenei financiare a valutei române — fără ca să fi bănuit că salariile lor, în loc să le sosească imediat, treceau pe la o anumită bancă particulară, unde se speculau luni întregi, pentru îmbogățirea unui parvenit ajuns conducător al serviciului macedonean și a prietenilor săi — aflăm, că acești ultimi învățători au sosit în București și au implorat ministerul, să fie detașați în țară, pentru a scăpa familiile lor atât de foametea căreia erau aruncați pradă de către arendașii traficanți ai idealismului român din Balcani, cât și de batjocura căreia se expuneau față de conlocuitorii străini.

Ce calificative putem da acestor fapte și ce încredere mai putem avea în conducătorii români?!

Dar cu ce drept acești conducători de aci, ai românismului de acolo, închid școli și biserici la deschiderea cărora n'au contribuit cu nimic și pe care nu cu al lor sânge le-au stropit?

Din ce motive vor ei ca idealul macédo-român al conservărei graiului și credinței strămoșești să fie înăbușit și chestiunea macedoneană desființată?

Se gândesc ei la consecințe și-și dau ei oare seama că vor fi primii ce vor cădea în fața reacțiunei Românilor-Macedoneni hotărâți la sacrificii în chestiuni de crime naționale?

Ne facem ecoul fraților „martiri" să-i prevenim și să-i mai rechemăm odată la datoria sângelui, spunându-le: *„Lăsați Aromânilor școlile și bisericile pe care cu sacrificiul vieței lor și le-au păstrat timp de decenii. Nu răpiți hrana celui slab căci există un Dumnezeu care vede toate și nu uită și care-i va face să se răzbune"*.

Gh. N. Papagheorghe

Invățăturile Rabinilor

„Cum câștigă Israelul puterea și stăpânirea asupra tuturor popoarelor după pământ?"

Sebel Dan din Constantinopol *)

Tot *comerțul* cu speculă și câștig, trebue să fie în mâna noastră. El constitue dreptul nostru prin naștere: nouă, trebue înainte de toate, să ne aparție comerțul cu spirt, cu ulei, cu lână și cu grâne; apoi posedăm în mâna noastră agricultura și țara. Pretutindeni putem câștiga pânea noastră zilnică. Iar de se va naște nemulțumirea și lipsa, vinovăția și larma voastră, ușor • pot atribui guvernului. Măruntișul la care se cere multă muncă și produce puțin câștig, să rămâe pe seama creștinilor. Aceștia să se jupoae și martirizeze.

Sebel Naftuli din Praga

Toate oficiile Statului trebue să ne fie deschise! Reușind principiul acesta, viclenia și tenacitatea înăscută poporului nostru ce creia solicitatorului jidovesc curând acele posturi, cari în realitate sunt de o importanță; ce înțelege că e vorbe numai de atari slujbe cari aduc în public onoare, putere și foloase, pe când celelalte cari pretind muncă și știință, să și le dețină creștinii. De aceia refuză Israelitul funcțiile subalterne.

Justiția este pentru noi de o însemnătate serioasă, iar advocatura n'a însemnat pas înainte. Aceasta se potrivește cu spiritul viclean și tenace al poporului nostru și ne permite o ochire și putere asupra afacerilor adversarilor noștrii.

De ce să nu ajungă și un Jidov a fi Ministru de Culte după ce Jidovii au și fost Miniștrii de Finanțe în mai multe State?

Oamenii noștrii trebuesc să pătrundă printre făuritorii legilor de stat! Legile excepționale ale goimilor, create pentru fii lui Israel, trebuesc desființate pretutindeni, pe când noi conservăm legile fundamentale ale părinților noștrii. Nu mai avem nevoe de legi pentru apărarea noastră, ci să ne îngrijim acuma de legi cari ne oferă foloase! O lege blândă cu privire la bancrută, ce trebue să existe în folosul umanitățel, echivalează în mâna noastră cu o mină de aur. Trebue mai înainte de toate să ne îngrijim ca legile contra foametei să se desființeze strigând că prin aceasta se vor eftini banii! Banul este o marfă ca ori și care și legea însăși, trebue să ne dea dreptul să-i ridicăm valoarea, după cum o cer afacerile noastre.

Sebel Beniamin din Toledo

Ce să mai adaug la sfatul unor atari oameni savanți? Să aibă și Israel parte de glorie și onoare! De aceia trebue să pătrundă în fruntea tuturor societăților unde există onoarea și nici un pericol și să acapareze acele ramuri ale științei și artei, cari sunt mai apropiate caracterului poporului nostru. Putem ajunge actori mari, filosofi și compoziști mari, fiindcă la câte și trei, specula produce bani...

Oamenii noștri vor purta artei grija aclamațiunei și se vor tămâia (adică vor căuta să se ridice pe ei în fața lumei).

Științele pe cari voim să le cuprindem sunt *medicina* și *filosofia*. Ele oferă teoriei și speculei câmpul cel mai vast.

Medicul pătrunde secretele familiei și posedă în mână vieața omului. Filosofia schimbă mentalitatea omenirei.

(Va urma)

*) Traducere din ediția separată a foaiei ilustrate „Wiener-Volke Zeitung", No. 10 din anul 7912, făcută de Dr. Alexe Bănățeanu.

Nu știți ce e numerus clausus!

Vom spune în acest articol un lucru vechiu, pe care totuși atâția nu-l cunosc. E lesne atunci de înțeles de ce, mai ales la potentații zilei, găsești atâta dispreț pentru revendicările studențimii.

Principala „obiecțiune" ce ni se opune, e că „Jidanii, opriți de a studia în țară, vor merge în străinătate, de unde se vor întoarce mai bine pregătiți" și astfel concurența sau mai bine zis prezența lor în societatea românească nu e de loc stăvilită prin acest numerus clausus care a înghițit și va înghiți încă atâtea jertfe din cauza ticăloșiei conducătorilor de azi ai țării.

Această obiecțiune e greșită, deoarece pornește din necunoașterea principiului numărului proporțional: **Numerus clausus** *cuprinde în sine în mod necesar aplicarea proporționalității și la așa zisa „nostrificare"* (adică recunoașterea valabilității în România) *a diplomelor obținute în străinătate* de cetățenii români de de diferite naționalități etnice.

Cetățenii români veritabili, de naționalitate etnică românească, cari își fac studiile în străinătate, vor putea cu toții practica în România drepturile ce li se acordă diplomele obținute în străinătate: toate diplomele lor vor fi nostrificate.

Cetățenii români falși, ai constituției din 1923, adică cei de naționalitate etnică mozaică, cari vor obține diplome din străinătate, nu-și vor putea nostrifica, valida, aceste diplome, decât pe baza principiului *numerus clausus*, adică al unui procent de 10—15% față de numărul de diplome străine nostrificate ale cetățenilor români „pur sânge" (cum spune d-nul Fildermann când își bate joc de Români, adică în toate cuvintele și gesturile sale).

Astfel, *fără* acest completiv al lui numerus clausus, toate jertfele noastre sunt într'adevăr zadarnice, o adevărată bătae de joc.

Aceasta trebue să se știe atunci când se va legifera acest principiu, și mai ales pentru aceasta l-am spus aci din nou, deși *astfel* conceput se găsește el în revendicările noastre cele dintâi, dela 10 Decembrie 1922, și ar fi putut fi cunoscut bine, dacă s'ar fi procedat la examinarea revendicărilor noastre cu mai multă atențiune.

M.—Cluj

Din „Amintirile" de școală ale d-lui Inginer Inspector General Elie Radu

In volumul *„Amintiri din viața de școlari"* publicat de *„Asociația foștilor elevi ai liceului din Botoșani"*, găsim între altele următoarele amintiri și constatări ale *d-lui Ing. Inspector general Elie Radu, Președintele Consiliului Technic superior și Profesor la Școala Politechnică din Bucureștii:*

„Fiind în clasa VI-a (1870) a avut loc „așa numita *revoluție la Botoșani con-„tra evreilor*, provocată, zice-se, de o „parte din elevii din cursul superior al „liceului. Celace este adevărat în acest „episod, e faptul că *elevii nutriau ideia „că evreii sunt un pericol pentru exis-„tența statului român*, și aduceau în cauză „Polonia, de unde o mare parte din evrei „se revărsau către țara noastră. Printre „cei mai ardenți era fratele meu mai „mare *Ioan Radu*, și el elev al liceului „din Botoșani".

„Iată cum s'a petrecut evenimentul: „Intr'o zi de sărbătoare a evreilor, s'a „întâmplat ca un grup de elevi, printre „care și fratele meu, să treacă din Piața „Târgului, prin cartierul sărac al evreilor, „către școala Marchian, unde se ținea o „conferință, sau o adunare publică, nu-mi „aduc bine aminte.

„Probabil că evreii, fiind în grupuri „mari, au provocat pe elevi cari erau în „grup mic, și de aici s'a născut o învălmășeală, venind în ajutorul elevilor „cetățeni români trecători".

„Intr'o clipă s'a lățit vestea în oraș că „evreii bat pe elevi și-i omoară. N'a trecut mult și mahalalele au început să se „reverse către centru și să înceapă a „sparge geamurile pe la evrei. O panică „s'a produs în tot orașul. Autoritățile intervenind, cu mare greutate, târziu, s'a „restabilit liniștea, chemându-se în ajutor „și un escadron de Roșiori din Iași".

„A doua zi, cei mai bogați evrei, speriați, au trecut granița pe la Ițcani, pen-„tru a se pune la siguranță, iar escadronul de Roșiori a și sosit în marș „forțat".

„Fratele meu și încă doi elevi din cl. „VII-a. C. Argenti și C. Lepădatu, au fost „arestați într'o casă anume închiriată, „unde au stat trei zile, până la sosirea „procurorului general din Iași, *când au „fost eliberați, negăsindu-li-se vină*."

„In afara de pagubele materiale, nu s'a „semnalat nici un caz de rănire mai gravă. „Chiar în vara anului 1870, fratele meu „a trecut examenul de cl. VI-a și a VII-a, „iar în toamnă a plecat la Viena, unde „a urmat cursurile Facultăței de Medicină. *„La acea epocă nu se găsea în Boto„șani decât un singur medic român, doc„torul Al. Ștefanovici, venit din Buco„vina"*.

„Fratele meu, întors în țară cu titlul „de doctor în medicină, după puțini ani „de practică se stinge din viață în floarea vârstei (32 de ani)".

„Din biblioteca sa, am luat cu mine „mai multe cărți pe cari le-am păstrat, „iar printre ele și Dicționarul voluminos „de Bouillet (științe, litere și arte). Răsfoind acest dicționar, am dat în el, peste „o notiță a sa, care poartă data de 1872, „Martie 15, deci pe când era student, „fiind în vârstă de 19 ani. *Această no„tiță este foarte importantă prin ideile „de cari era însuflețit pe atunci, în „cestiunea evreiască și,* **deci, și'n cea „națională,** *un tânăr care, nu de mult, „părăsise băncile liceului din Botoșani „și se ridicase pe cele ale Facultății de „medicină din Viena"*.

„Și oricari ar fi astăzi părerile în ces„tiunea evreiască, din notița de mai sus „reese că, încă de pe atunci, elevii li„ceului din Botoșani erau îngrijorați și „se interesau de viitorul Statului nostru".

„A trecut de atunci peste o jumătate „de secol și vedem și astăzi pe studenții „Universităților și ai Școalelor superi„oare technice, mult mai maturi decât „erau pe atunci elevii liceului din Boto„șani, ba vedem chiar și profesori Uni„versitari și reprezentanți ai Națiunei, „agitându-se de aceiași idee".

Ne-am luat permisiunea să reproducem în ziarul studențimei române rândurile acestea sobre și modeste ale veneratului Inginer și Profesor Elie Radu, căci ele reconstituesc o pagină de istorie națională și o minunată lecție de patriotism pentru elevii d-sale de eri și astăzi, precum și pentru tineretul Universitar în general. In mijlocul curentelor nenorocite de umanitarism și internaționalism, pe care unii profesori cred util să le infiltreze ca o otravă în sufletele tineretului nostru, cuvintele bătrânului Profesor Elie Radu apar ca o dojană tăioasă a generației glorioase din care a făcut parte și în acelaș timp ca un îndemn părintesc către tineretul studios, care în toate vremurile s'a făcut purtătorul ideilor mari naționale.

C. M. M.

CRONICA TEATRALA

Vlaicu Vodă. — Deschiderea stagiunei.

Incă dela începutul anului direcția a ținut să-și arăte vrednicia, Naționalul deschizându-se la 1 Septembrie și nu la 7 sau 8 ca de obicei. Stagiunea s'a deschis cu drama istorică Vlaicu Vodă a d-lui Al. Davila, început ce promite, a ne întrezări un repertoriu chibzuit, dacă d-l director general în *iubirea de originalități* **pur naționale, se va fi mărginit la reluări ca Vlaicu Vodă și** *nu va intenționa a ne scoate din podul teatrului național piese a căror autori aștept cu încăpățânare de câte 10—12 ani a le fi jucate,* **piese cu care toate comitetele trecute au avut de luptat ca să nu se joace. In acest caz nu s'ar aduce folos teatrului și mai puțin publicului. Nu de alta dar știm precis că la Național sunt piese la care până și cel din urmă loc e ocupat și totuși se pierd bani din cauza montării, lucru dar, ce nu ne poate permite luxul a face cheltueli zadarnice.**

Vlaicu Vodă e una din puținele piese originale în jurul căreia, pe vremuri s'a țesut o întreagă intrigă, lucru ce a determinat faima piesei dându-i locul de frunte în literatură. Indiferent de autor Vlaicu Vodă *va trăi ca operă prin însăși valoarea ei necontestată,* **sunt două zeci de ani dela prima reprezentare și totuși și azi ca și atunci, piesa are ceva de nesecată frumusețe ce va dăinui prin valoarea ei unică în viitor. Al. Davila un** *perfect cunoscător al istoriei,* **ne-a dat într'o** *limbă curată românească, în technica unei adevărate tragedii antice* **pe Vlaicu Vodă. Vlaicu ne dă în toată plenitudinea, tipul reprezentativ al domnitorilor noștri, întregi la vorbă, cumpăniți, care știu, întemeiați** *pe datină* **element specific românesc, să reacționeze puternic când destinele țării o cere.**

Vlaicu Vodă rămâne a fi printre cele mai bune drame istorice în versuri.

Bătrân și bolnav, autorul a gustat plăcerea de a i se fi făcut o frumoasă manifestație de către publicul premierei. Răsplata lui îl face să uite dușmăniile și clevetirile cu care tânăr a avut de luptat.

Ca și în ani precedenți am admirat pe d-l Demetriad, care nu a adăogat nimic creației sale. Situațiuni extreme le-a abordat cu meșteșug dându-ne un Vlaicu Vodă fățarnic și viclean, alternând slăbiciunea caracterului cu tăria de suflet pe care o cerea pericolul. D-na Demetriad ne a redat o d-nă Clară ambițioasă și energică. Intreg ansamblu s'a menținut la înălțimea de altă dată iar bătrânul spătar Dragomir, d-l I. Petrescu ca și în alți ani a fost aplaudat la rampă deschisă.

Clara Zoe Sion

INFORMAȚIUNI

D-nii studenți, care nu au achitat ziarele spre vânzare, precum și depozitarii, cărora li s'au trimis înștiințări și conturi, sunt rugați a ne trimete banii de urgență pentru a nu ne vedea siliți a lua măsurile pe care ni le impun împrejurările.

—

D-nii Negreanu și Georgescu, care nici până în prezent nu s'a prezentat administrației deși au fost chemați în nenumărate rânduri ca să achite conturile pe care le-au de plată sunt avertizați că dacă în 5 zile nu se vor prezenta la administrație vor fi înaintați autorităților în drept.

—

In ziua de 21 Septembrie va avea loc la Sofia cu o deosebită ceremonie, solemnitatea târnosirei „Bisericii ortodoxe a Românilor Macedoneni", la care va lua parte și o delegație de studenți macedo-români și români din țară.

—

„Cuvântul Studențesc" face apel la bunii Români cari doresc să dea o mână de ajutor gazetei noastre, să-i înlesnească găsirea unei camere goale pentru redacția gazetei.

—

Librarii din Pitești se plâng că în urma atitudinei lor fățișe naționale cu ocazia recentelor mișcări locale, sunt boicotați de casele de editură cari sunt jidănești. Și unii dintre d-alți profesori locali obligă elevii să'și procure cele necesare dela librăriile jidănești.

Credem, că aceștia vor fi numai 1 sau 2, căci nu punem la îndoială sentimentele d-lor profesori Piteșteni, cari nu pot fi decât naționale.

—

Zilele aces ea s'a distribuit broșura domnului inginer silvic M. P. Florescu, unul dintre colaboratorii noștri, intitulată: „Zile de doliu național". E o expunere binevenită și lămuritoare a nenorocitei situații în care se află țara noastră, cotropită de șuvoiul jidănimii.

—

D. G. Nazarie este insistent rugat să binevoiască a se prezenta Luni 17 cor. orele 3 p. m., la ședința comitetului central: palatul Eforiei, Societatea studenților în Farmacie.

—

Intârziat ne sosește vestea că d. Octavian Goga se află serios bolnav. Astfel fiind nu credem să se fi putut duce la mormântul celui ce i-a fost un bun prieten, Aurel Vlaicu. Transmitem d-lui Oct. Goga dorința unei cât mai grabnice însănătoșiri.

—

A apărut și pus în vânzare extrem de interesanta carte „Protocoalele înțelepților Sionului" de Roger Lambelin în traducerea colegului I. Moța președ. centrului studențesc „Petru Maior" cu o scrisoare a autorului. Cartea se desface prin centrul studențesc „Petru Maior". Până la apropiata recenzie, din numărul viitor al ziarului, rugăm pe d-nii studenți și publicul cititor a o cumpăra dela librăria Stănciulescu.

—

Din lipsă de spațiu suntem puși în imposibilitate de a publica un frumos cânt de jale „Lui Vlaicu" scris și compus pentru voce și pian de d-na Sevastița C. Davidescu născută Iacob Mureșeanu.

Tipografia „Steaua", strada Vasile Lascar, 40 bis.—București

Girant responsabil, Bușilă Eugenia.